

รายงานการไปราชการ ประชุม/สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ/นามสกุล นายคมสัน เรืองฤทธิ์สารกุล
นางสาวภิญญารัตน์ ชยาภรณ์

๑.๒ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การประชุมคณะทำงานโครงการ AFoCO-NIFoS Climate Change
Adaptation (CCA) Living Lab ครั้งที่ ๒

สาขาหลัก -

สาขาย่อย -

สาขาที่เกี่ยวข้อง -

เพื่อ ☒ ประชุม/สัมมนา ☐ ศึกษา ☐ ฝึกอบรม ☐ ปฏิบัติการวิจัย
☐ ดูงาน ☐ ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน Asian Forest Cooperation Organization (AFoCO)

ประเทศที่ไป สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙ (รวมวันเดินทาง)

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย และไปปฏิบัติงาน
ในองค์การระหว่างประเทศ

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อทบทวนและหารือข้อมูลที่ประเทศสมาชิกส่งมา (Country Information Submissions)
รวมถึงปัญหาและความท้าทายที่มีร่วมกัน

๒) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางเทคนิคและประสบการณ์เชิงปฏิบัติ เกี่ยวกับการประเมิน
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับประเทศ รวมถึงความต้องการด้านเทคนิคของแต่ละประเทศ

๓) เพื่อหารือการจัดทำกรอบการประเมินตนเองระดับประเทศ (National Self-Assessment
Framework) และกำหนดกรอบเวลาในการจัดทำรายงานสังเคราะห์ระดับภูมิภาค (Regional Synthesis
Report) การประชุมมุ่งเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ของแต่ละประเทศให้เป็น องค์ความรู้ร่วม กรอบการ
ทำงาน และแนวทางความร่วมมือระดับภูมิภาค เพื่อขับเคลื่อน CCA Living Lab ต่อไป

๒.๒ เนื้อหาการประชุม (โดยย่อ)

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙

ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเมียนมา เป็นประธานในพิธีเปิดการ
ประชุม โดยมีผู้แทนจากสำนักเลขาธิการองค์การความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (AFoCO Secretariat)
กล่าวต้อนรับ และรายงานผลจากการประชุม Working Group ครั้งที่ ๑ ความคืบหน้าของ CCA Living Lab
Roadmap และรายงานสถานะการส่งข้อมูล Country Information Form โดยทุกประเทศที่เข้าร่วมได้ส่ง
ข้อมูลแล้ว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ป่าไม้แห่งชาติสาธารณรัฐเกาหลี (National Institute of Forest
Science ของ Korea Forest Service: NIFoS) นำเสนอแนวทางการจัดทำ Regional Synthesis Report
ซึ่งมีเป้าหมายรวบรวมผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและแนวทางการปรับตัวของภาคป่าไม้

ในประเทศสมาชิก AfoCO จากนั้นประเทศสมาชิก ได้แก่ ราชอาณาจักรภูฏาน, เนการาบรูไนดารุสซาลาม, ราชอาณาจักรกัมพูชา, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, สาธารณรัฐคีร์กีซ, สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา, สาธารณรัฐฟิลิปปินส์, สาธารณรัฐทาจิกิสถาน, ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม นำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ความท้าทาย และความต้องการด้านเทคนิค ประเด็นร่วมที่พบในหลายประเทศ ได้แก่ ข้อมูลด้านภูมิอากาศไม่เพียงพอ/การจัดกระจายของข้อมูล ขาดวิธีการประเมินที่เป็นมาตรฐาน ขีดความสามารถด้าน GIS/Remote Sensing และ Monitoring ยังจำกัด และต้องการความร่วมมือระดับภูมิภาค สำหรับประเทศไทยนำเสนอภัยสำคัญ ได้แก่ น้ำท่วม ภัยแล้ง และคลื่นความร้อน พร้อมเสนอประสบการณ์ด้านการใช้กลไกคาร์บอนเครดิต และการจัดการป่าชุมชน รวมถึงเสนอพื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับ Living Lab

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๙

คณะทำงานด้านเทคนิคหารือร่วมกันเพื่อภูมิภาคเพื่อร่วมกันจัดทำ Chapter II ของ Regional Synthesis Report โดยประเทศสมาชิกถูกแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ตามระบบนิเวศและบริบทของประเทศ ได้แก่ กลุ่ม ๑: ภูฏาน คีร์กีซ ทาจิกิสถาน — ระบบนิเวศป่าภูเขาและลุ่มน้ำ

กลุ่ม ๒: กัมพูชา ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม — ระบบนิเวศป่าไม้ตามฤดูกาลเขตร้อนของภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบนและตอนล่าง (Greater Mekong Region)

กลุ่ม ๓: บรูไน ฟิลิปปินส์ — ระบบนิเวศป่าฝนเขตร้อนและป่าชายฝั่ง

แต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของ Chapter II รวมถึงผลกระทบของ Climate Change และแนวทาง Adaptation มีการกำหนด Lead Authors และ Contributing Authors เพื่อรับผิดชอบการจัดทำแต่ละบท ประเด็นสำคัญที่หารือคือข้อจำกัดด้านข้อมูล เนื่องจากหลายประเทศยังไม่มีข้อมูลระยะยาวหรือข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

NIFoS เสนอแนวทางการจัดทำรายงาน ๓ ขั้นตอน คือ ประเมินจากข้อมูลระดับประเทศที่มีอยู่ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่มีอยู่ จัดทำและสังเคราะห์ผลการประเมิน หากไม่มีข้อมูล ให้ระบุอย่างชัดเจนว่า “no data availability” แทนการประมาณหรือเติมข้อมูล มีข้อเสนอให้ส่ง Chapter II ภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๐๒๖ เพื่อให้ NIFoS มีเวลาประมาณ ๑ เดือนในการสังเคราะห์และแก้ไขรายงาน สำหรับการหารือแนวทางจัดตั้ง Living Lab Field Demonstration Sites คณะทำงานเสนอให้มีเกณฑ์กลางในการคัดเลือกพื้นที่ และให้แต่ละประเทศจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่เสนอ

ซึ่งจากการหารือดังกล่าว ข้อมูลที่ประเทศไทยควรเตรียม ได้แก่

๑) ข้อมูลสถานภาพและลักษณะระบบนิเวศป่าไม้ เช่น พื้นที่ป่า ประเภทป่า การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่า และข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ

๒) ข้อมูลแนวโน้มและภัยจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณฝน ภัยแล้ง น้ำท่วม ดินถล่ม และพายุ

๓) ข้อมูลผลกระทบต่อป่าไม้และระบบนิเวศ เช่น ไฟป่า การระบาดของโรคและแมลง การสูญเสียชนิดพันธุ์ และการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ

๔) ข้อมูลผลกระทบต่อชุมชนและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการพึ่งพาทรัพยากรป่าไม้และผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน

๕) ข้อมูลมาตรการและการดำเนินงานด้านการปรับตัว ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ รวมถึงการจัดการป่าไม้ที่ปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศ

๖) ข้อมูลโครงการหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดตั้ง Living Lab โดยควรระบุพื้นที่ เป้าหมายของการดำเนินงาน และประเด็นที่จะศึกษา/ติดตาม

๗) ข้อมูลผลการศึกษา วิจัย และเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้สนับสนุนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลระดับภูมิภาค
กรณีที่ไม่พบข้อมูลในประเด็นใด ควรระบุอย่างชัดเจนว่าไม่มีข้อมูล แทนการประมาณหรือจัดทำข้อมูลขึ้นใหม่ตามแนวทางที่ NIFoS เสนอในที่ประชุม

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙

ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมและพิธีปิด ผู้เข้าร่วมได้เดินทางไปศึกษาพื้นที่ป่าชายเลนในเขตย่างกุ้ง (Yangon Region) เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน โดยเดินทางทางเรือจากหมู่บ้านแซ-อิน-ตัน (Sae-Ein-Tan Village) ผ่านพื้นที่ป่าสงวนและป่าคุ้มครองเมียร์เซ่นทวง (Mya Sein Thaung) และก้นลายชาย (Kan Lyar Shay Reserved Protected Forests) รวมถึงพื้นที่ชายหาดเซเลอินตัน (Seleaintan Beach) ผู้เข้าร่วมได้เห็นบทบาทของป่าชายเลนในการเป็นแนวป้องกันชุมชน แหล่งความหลากหลายทางชีวภาพ และแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำที่สนับสนุนอาชีพประมงของชุมชน มีการจัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลน ณ A-Lel-Ywar Village โดยผู้แทนจาก ประเทศสมาชิก ผู้แทน AFOCO Secretariat และ NIFoS ร่วมกันปลูกป่าชายเลน ๓ ชนิด ได้แก่ *Rhizophora mangle*, *Bruguiera gymnorhiza* และ *Xylocarpus moluccensis*

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

☒ ต่อตนเอง

- ได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อระบบนิเวศป่าไม้ และแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการป่าไม้กับผู้แทนประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชีย
- ได้เรียนรู้แนวทางการประเมินความเสี่ยงและความเปราะบางของป่าไม้ รวมถึงการใช้ข้อมูล การติดตามและประเมินผล และการจัดทำรายงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ได้พัฒนาทักษะด้านการประสานงานและการทำงานร่วมกับหน่วยงานและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ

☒ ต่อหน่วยงาน

- สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคป่าไม้ของหน่วยงาน
- ช่วยเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านป่าไม้ของประเทศไทยกับประเทศสมาชิก AFOCO และ NIFoS
- สามารถนำแนวทางการจัดทำ Regional Synthesis Report และการดำเนินงาน Living Lab มาปรับใช้ในการพัฒนางานวิจัย การติดตามผล และการจัดการป่าไม้ในระดับพื้นที่
- สนับสนุนการพัฒนางานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของหน่วยงานให้มีข้อมูลเชิงวิชาการและประสบการณ์จากต่างประเทศประกอบการดำเนินงาน
- ส่งเสริมบทบาทของหน่วยงานในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความร่วมมือด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับภูมิภาค

ส่วนที่ ๓ ปัญหา/อุปสรรค

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ควรเร่งรวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการปรับตัวของภาคป่าไม้ เพื่อจัดส่งให้แก่ AFoCO และ NIFoS สำหรับใช้ประกอบการจัดทำ Regional Synthesis Report โดยควรให้ความสำคัญกับข้อมูลที่มีอยู่แล้วในหน่วยงาน และตรวจสอบความถูกต้อง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนการจัดส่ง ทั้งนี้ ที่ประชุมได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกจัดส่งข้อมูลสำหรับ Chapter II ภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๙

- ควรจัดทำข้อมูลในรูปแบบที่เป็นระบบและตรวจสอบได้ พร้อมประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในประเทศเพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วนและสอดคล้องกัน เนื่องจากที่ประชุมพบว่าหลายประเทศมี ข้อจำกัดด้านข้อมูลที่กระจัดกระจายและการเข้าถึงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

ลงชื่อ

ผู้รายงาน

(นายคมสัน เรืองฤทธิ์สารกุล)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ

ผู้รายงาน

นางสาวภิญญรัตน์ ชยาภรณ์
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ

เอกสารประกอบการประชุมฯ

หมายเหตุ แบบฟอร์มนี้เป็น Electronic File หากเนื้อที่ไม่พอโปรดขยายหรือเพิ่มเติมให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้